

สรุปผลข้อมูลเบื้องต้น

สำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน: ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ

เนื่องจากบริบทของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมทำให้โครงสร้างการดำเนินธุรกิจและอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น และมีธุรกิจทางการค้า การบริการ และอุตสาหกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น เป็นต้น ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นข้อมูลสถิติและสารสนเทศโครงสร้างขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรม จึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับภาครัฐและเอกชนใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในตลาดโลก

สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ และได้วางแผนเปลี่ยนเป็นจัดทำทุก 5 ปี เพื่อให้ประเทศมีข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญทางด้านอุตสาหกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมมาแล้ว 4 ครั้ง ในปี 2507 ปี 2540 ปี 2550 และปี 2555 สำหรับปี 2560 เป็นการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมครั้งที่ 5 ของประเทศไทย

ในการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 ได้กำหนดแผนการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานหรือการนับจดสถานประกอบการทุกประเภท ซึ่งดำเนินการในปี 2559 และขั้นการเก็บรวบรวม ข้อมูลรายละเอียดหรือการแจงนับสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิต ดำเนินการในปี 2560

การนำเสนอผลสำมะโนฉบับนี้ เป็นผลจากขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานหรือการนับจด สถานประกอบการในปี 2559 ซึ่งจัดจำแนกประเภทสถานประกอบการตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย ปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC 2009) ได้แก่ ธุรกิจทางการค้า ธุรกิจทางการบริการ การผลิต การก่อสร้าง การขนส่งทางบกและสถานที่เก็บสินค้า กิจกรรมด้าน ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และกิจกรรมด้านโรงพยาบาลเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการในพื้นที่เขตเทศบาลระหว่างเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559 และพื้นที่นอกเขตเทศบาลระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2559

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีสถานประกอบการจำนวนทั้งสิ้น 696,208 แห่ง ในจำนวนนี้แยกเป็นสถานประกอบการ ที่เก็บรวบรวมรายการข้อมูลพื้นฐานในแบบสอบถามได้ครบถ้วน จำนวน 684,438 แห่ง และสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมรายการข้อมูลได้เพียง ชื่อ ที่ตั้ง และประเภทธุรกิจ/อุตสาหกรรม จำนวน 11,770 แห่ง สำหรับข้อมูลที่น่าเสนอผลในสรุปผลข้อมูลเบื้องต้น ฉบับนี้จะเป็นข้อมูลของสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานได้ครบถ้วนจำนวน 684,438 แห่ง เท่านั้น สรุปได้ดังนี้

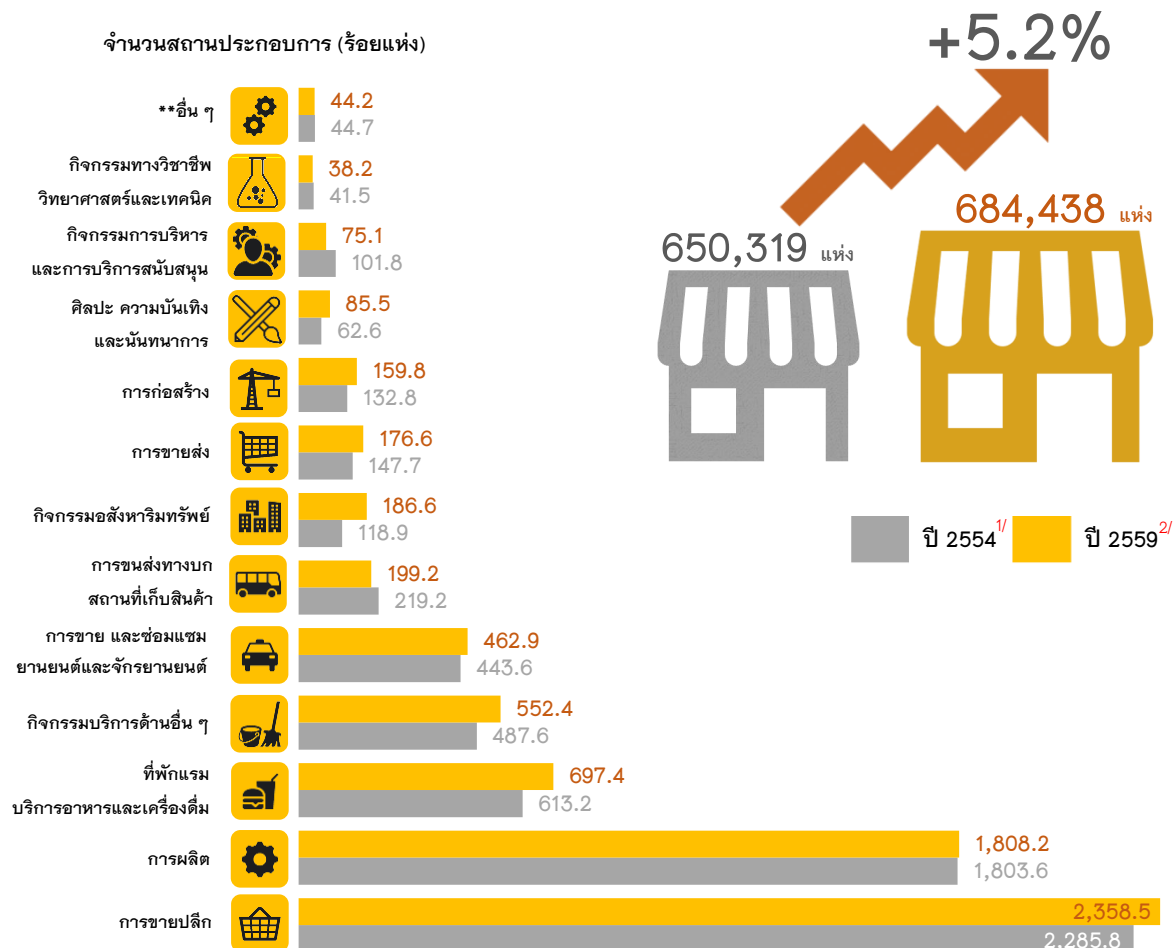

จำนวนสถานประกอบการ

ภาพที่ 1 จำนวนสถานประกอบการรายจังหวัด

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการในปี 2554 และ 2559 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่น ๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

^{1/} หมายถึง สำนะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง สำนะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

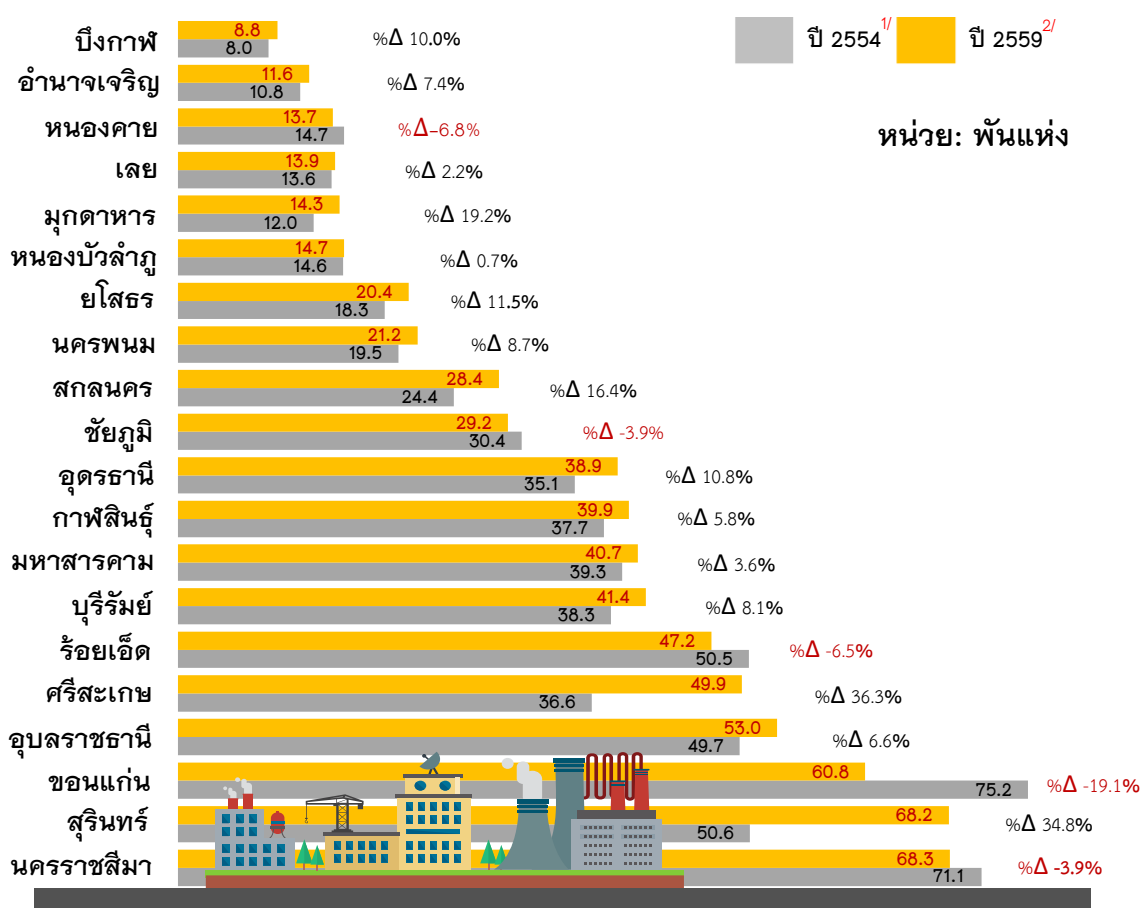
เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการระหว่างปี 2554 และ
ปี 2559 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า จำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้นใน
เกือบทุกประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 5.2

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการ ในปี 2554 และ 2559

จำแนกตามจังหวัด

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า เกือบทุกจังหวัดมีจำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้น โดยจังหวัดศรีสะเกษมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประกอบการสูงสุดร้อยละ 36.3 รองลงมาคือจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดมุกดาหาร มีอัตราการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการร้อยละ 34.8

และร้อยละ 19.2 ตามลำดับ ในขณะที่จังหวัดขอนแก่นที่มีจำนวนสถานประกอบการลดลงร้อยละ 19.1

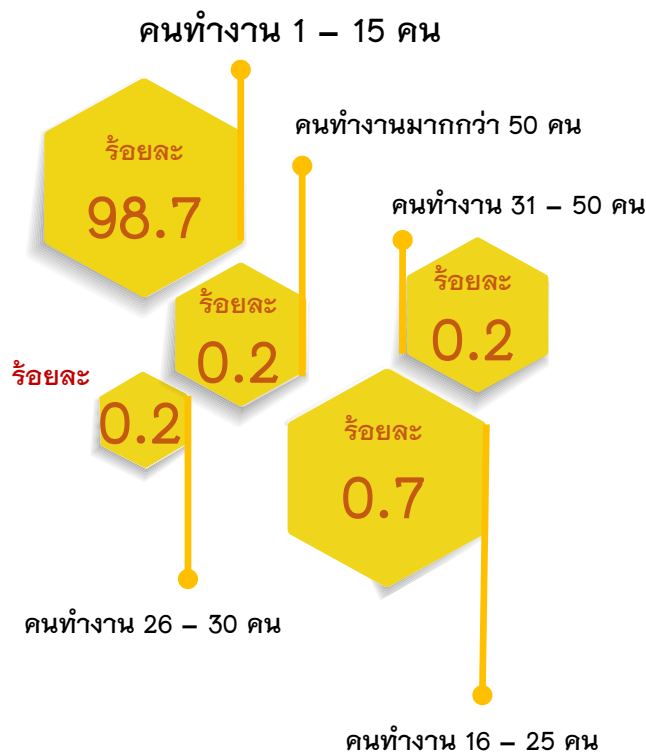
^{1/} หมายถึง สำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง สำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

ขนาดสถานประกอบการ

ภาพที่ 4 ร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ
(จำนวนคนทำงาน)

เมื่อพิจารณาขนาดสถาน-

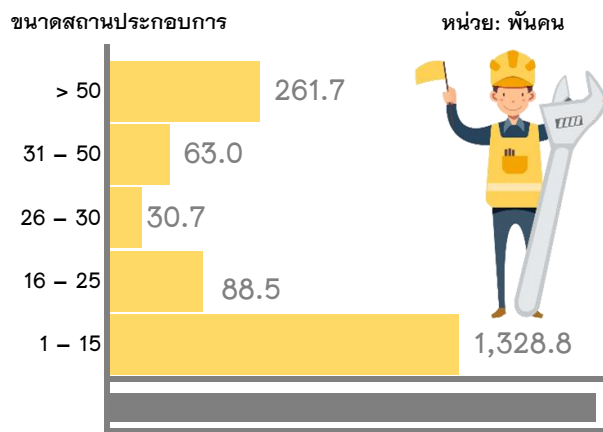
ประกอบการซึ่งวัดด้วยจำนวนคนทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.7 หรือ 675,817 คน) เป็นสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 1 – 15 คน รองลงมา เป็นสถานประกอบการที่มีคนทำงาน ร้อยละ 0.7 หรือ 4,433 คน ในขณะที่สถานประกอบการที่มีคนทำงาน 31 – 50 คน มากกว่า 50 คน และ 26 – 30 คน มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 0.2 หรือ 1,626 กับ 1,495 คน และ 1,067 คน ตามลำดับ

คนทำงานในสถานประกอบการ

ภาพที่ 5 คนทำงานในสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ

สำหรับคนทำงาน ในสถาน-
ประกอบการที่ตั้งอยู่ในภาค
ตะวันออกเฉิยงเหนือ ในปี 2559 มี
จำนวนประมาณ 1.7 ล้านคน ในจำนวนนี้
เป็นคนที่ปฏิบัติงานในสถาน
ประกอบการที่มีคนทำงาน 1 – 15 คน

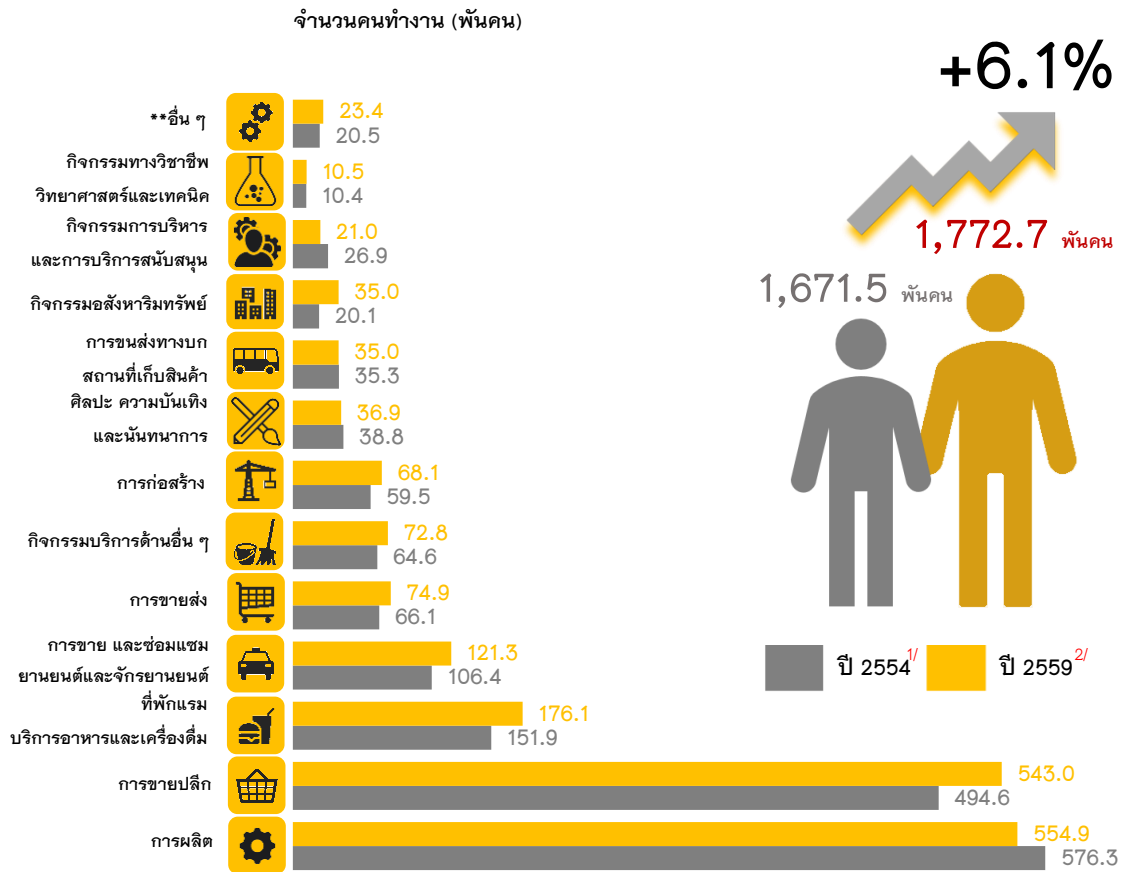
ประมาณ 1.3 ล้านคน รองลงมาเป็นคนทำงานที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มี
คนทำงานมากกว่า 50 คน ประมาณ 261,700 คน ส่วนสถานประกอบการที่มี
คนทำงาน 16 – 25 คน และ 31 – 50 คน ประมาณ 88,500 คน และประมาณ
63,000 คน ในขณะที่สถานประกอบการที่มีคนทำงาน 26 – 30 คน มีประมาณ
30,700 คน เท่านั้น

****คนทำงาน** หมายถึง เจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างเงินเดือน และรวมลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการ

ภาพที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2554 และ 2559

จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

^{1/} หมายถึง สัมมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง สัมมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

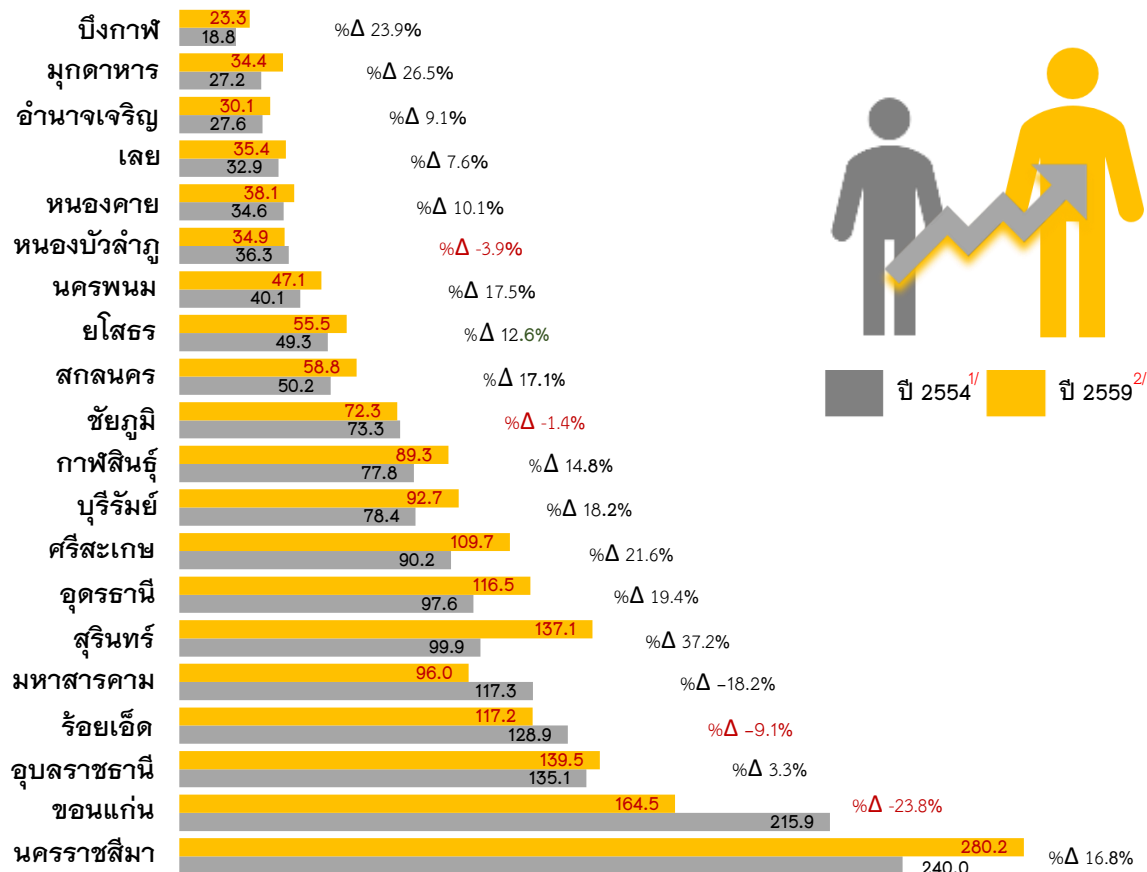
เมื่อเปรียบเทียบจำนวน

คนทำงาน ในปี 2559 และปี 2554 พบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้น จาก 1.6 ล้านคน เป็น 1.7 ล้านคน คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 โดยเกือบทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีจำนวนคนทำงานเพิ่มขึ้น ยกเว้น สถานประกอบการที่ประกอบ

กิจกรรมทางด้านการผลิตที่มีจำนวนคนทำงานลดลงจากเดิม 576,300 คน เหลือเพียง 543,900 คน เช่น ในอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน เป็นต้น

ภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2554 และ 2559 จำแนกตามจังหวัด

เมื่อพิจารณา คนทำงานในแต่ละจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีคนทำงานมากที่สุดประมาณ 280,200 คน รองลงมาคือ ขอนแก่น และอุบลราชธานี มีคนทำงานประมาณ 164,500 คน และ 139,500 คน ตามลำดับ ส่วนจังหวัด ที่มีคนทำงานน้อยที่สุดคือ จังหวัดบึงกาฬ ประมาณ 23,300 คน

เมื่อเปรียบเทียบ จำนวนคนทำงานในปี 2559 และปี 2554 พบว่า จังหวัด สุรินทร์ มุกดาหาร บึงกาฬ และจังหวัดศรีสะเกษ มีคนทำงานเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะ จังหวัดสุรินทร์ มีคนทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึงร้อยละ 37.2 ในขณะที่จังหวัด ขอนแก่น และมหาสารคาม มีสัดส่วนคนทำงานลดลงไม่เกินร้อยละ 24.0

^{1/} หมายถึง สำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง สำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

ภาพที่ 8 ร้อยละของสถานประกอบการ และ

จำนวนคนทำงานเฉลี่ยต่อสถานประกอบการ

จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย พบว่า

สถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.3) มีรูปแบบการจัดตั้งเป็นส่วนบุคคล รองลงมาเป็นกลุ่มแม่บ้าน และรูปแบบอื่นๆ (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ สมาคม มูลนิธิฯ) ร้อยละ 2.2 บริษัทจำกัด บริษัทจำกัด(มหาชน) ร้อยละ 1.4 สำหรับสถานประกอบการที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มีเพียงร้อยละ 1.1 ซึ่งหากพิจารณาจำนวนคนทำงาน

เฉลี่ยต่อสถานประกอบการพบว่า สถานประกอบการที่เป็นบริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด (มหาชน) มีจำนวนคนทำงานเฉลี่ยสูงสุดถึง 30 คนต่อสถานประกอบการ

รูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

ภาพที่ 9 ร้อยละของสถานประกอบการ

จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

**เมื่อพิจารณาตาม
รูปแบบการจัดตั้งทาง**

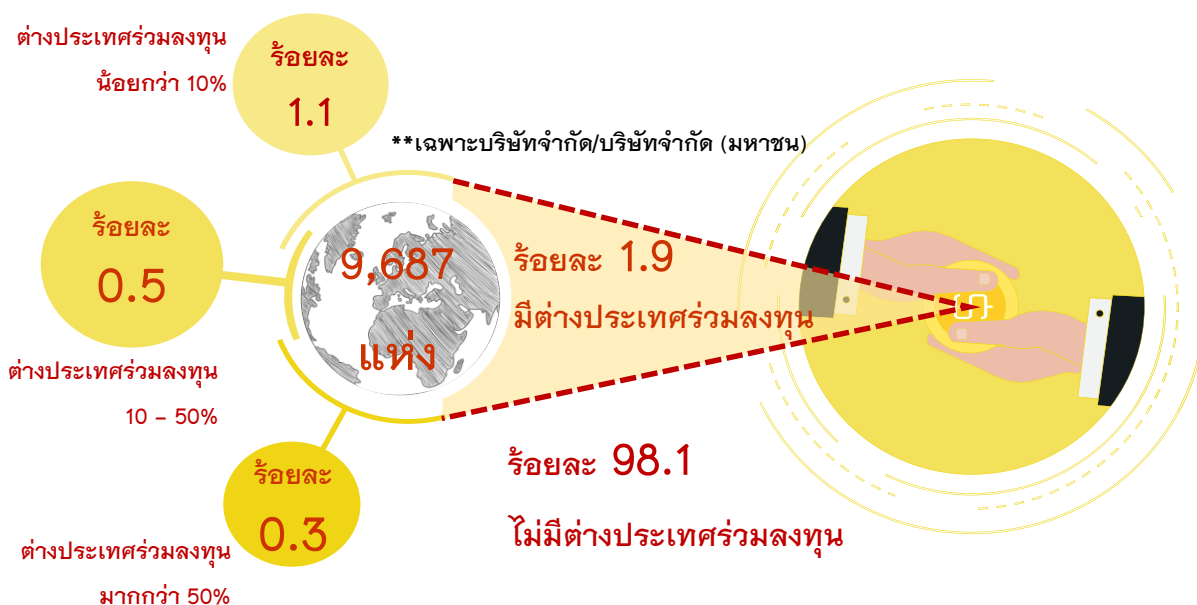
เศรษฐกิจ พบว่า สถาน-
ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ
99.0) มีรูปแบบการจัดตั้งเป็น
สำนักงานแห่งเดียว ส่วนที่
เหลืออีกร้อยละ 0.7 เป็น
สำนักงานสาขา ร้อยละ 0.3 เป็นสำนักงานใหญ่

การร่วมลงทุนถือหุ้น

ภาพที่ 10 ร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามการมี
ต่างประเทศร่วมลงทุนหรือถือหุ้น

สถานประกอบการ ที่มีรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมายเป็นบริษัทจำกัด บริษัทจำกัด (มหาชน) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวน 9,687 แห่ง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.1) ไม่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศ สำหรับสถานประกอบการที่มีต่างประเทศร่วมลงทุนหรือถือหุ้นมีเพียงร้อยละ 1.9 ในจำนวนนี้

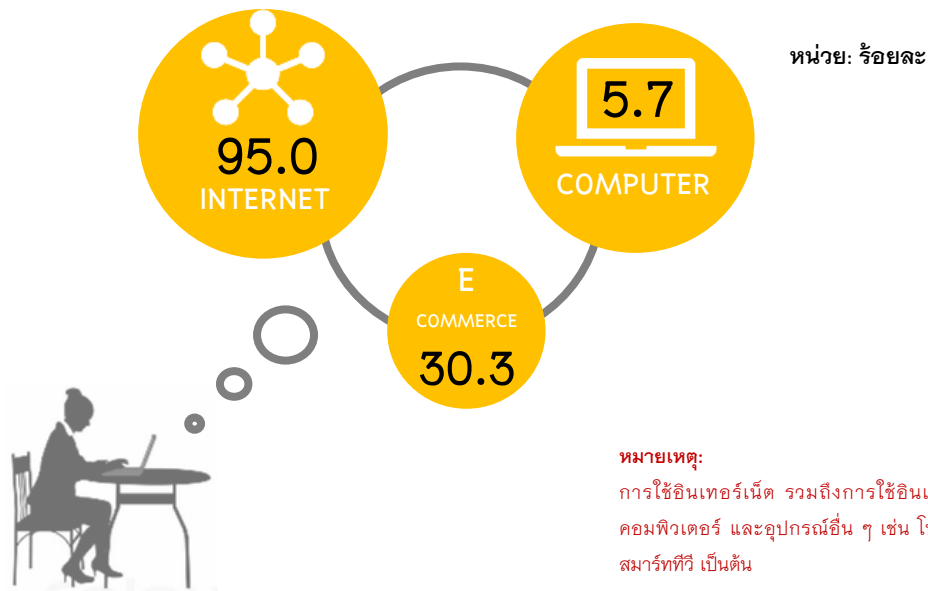
สถานประกอบการที่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศน้อยกว่า 10% มีร้อยละ 1.1 รองลงมาสถานประกอบการที่มีสัดส่วนการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศระหว่าง 10 - 50% คิดเป็นร้อยละ 0.5 การร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศมากกว่า 50% ร้อยละ 0.3

การมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการดำเนินกิจการ

ภาพที่ 11 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารในการประกอบการ

สำหรับการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการดำเนินกิจการ
พบว่า สถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี**การใช้คอมพิวเตอร์**ในการดำเนินกิจการประมาณ 39,111 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 5.7 ของสถานประกอบการทั้งสิ้น

สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต
จากสถานประกอบการที่มีการใช้คอมพิวเตอร์ พบว่า มีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 95.0 นอกจากนี้ยังพบว่าสถานประกอบการที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการดำเนินกิจการยังมีการ**ซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านอินเทอร์เน็ต (E – Commerce)** ร้อยละ 30.3

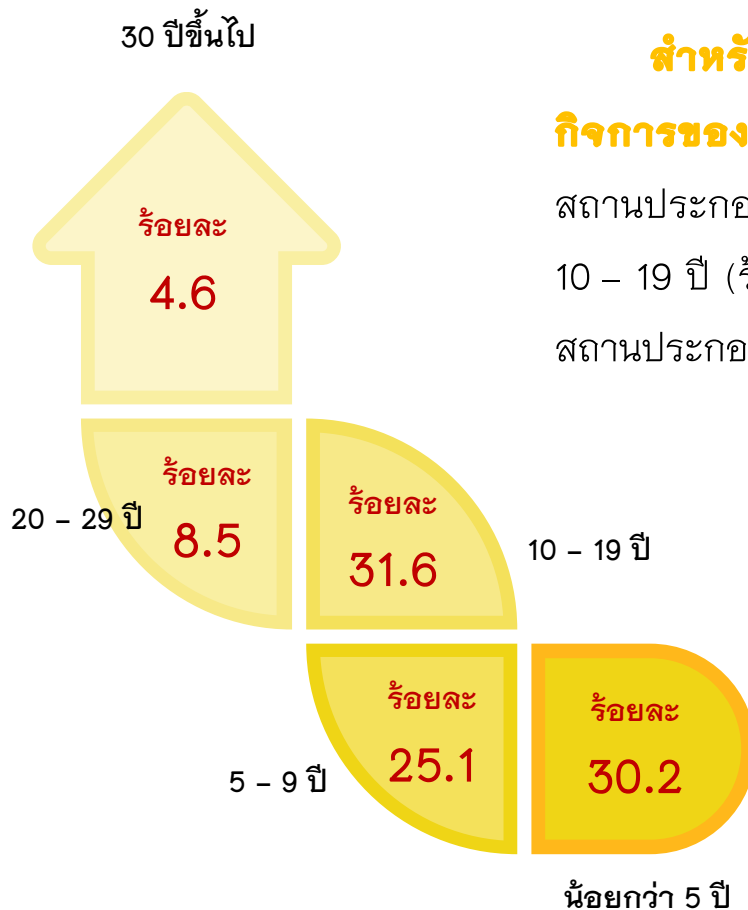

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ภาพที่ 12 ร้อยละของสถานประกอบการ

จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินการ

สำหรับระยะเวลาในการดำเนิน

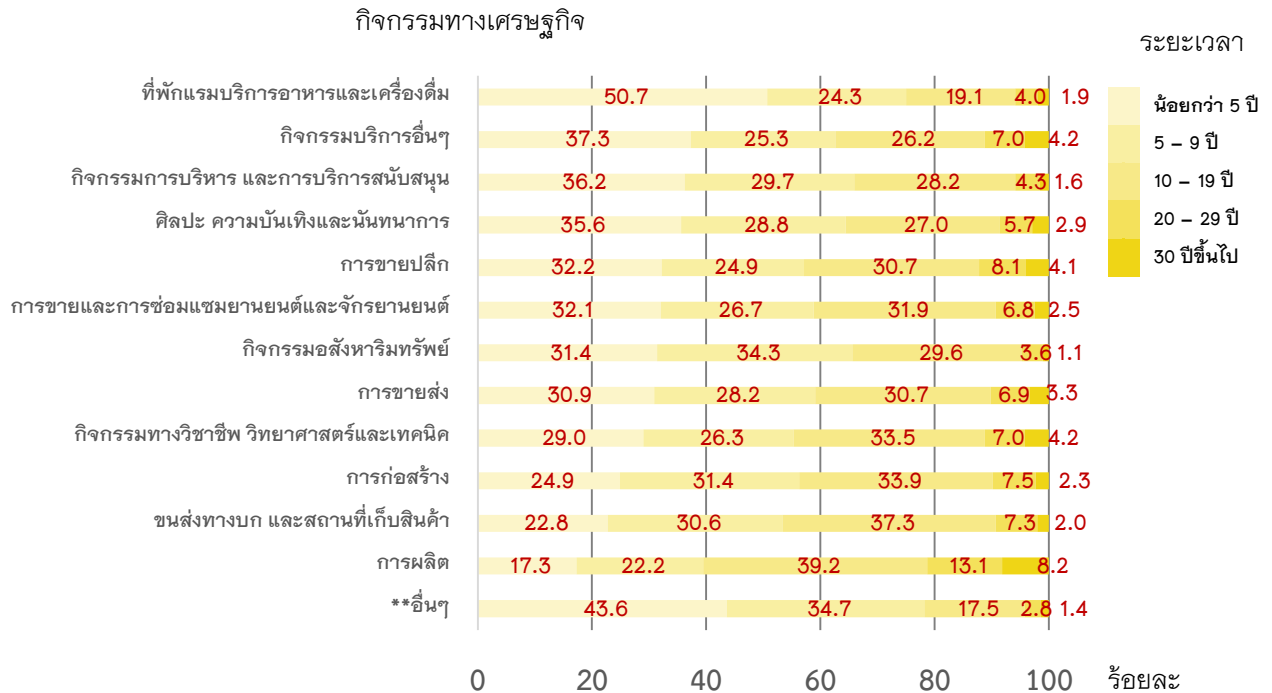
กิจการของสถานประกอบการ พบว่า

สถานประกอบการส่วนใหญ่ดำเนินการ 10 - 19 ปี (ร้อยละ 31.6) รองลงมาเป็นสถานประกอบการที่ดำเนินการน้อยกว่า

5 ปี และ 5 - 9 ปี โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 30.2 และ 25.1 ตามลำดับ สำหรับสถานประกอบการที่ดำเนินการเกิน 20 ปี มีร้อยละ 13.1 เท่านั้น

ภาพที่ 13 ระยะเวลาในการดำเนินการของสถานประกอบการ จำแนกตาม กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

เมื่อพิจารณาตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 30.0 มีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยกว่า 5 ปี ยกเว้น สถานประกอบการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การก่อสร้าง การขนส่งทางบก และสถานที่เก็บสินค้า และการผลิต มีร้อยละ 29.0 24.9 22.8 และ 17.3 ตามลำดับ

